

Organisatieonderdeel: Leefomgeving
Behandelaar: E. Elgersma
Telefoonnummer:

Vorstelnr. <Neem dossiernr over uit lbabs>
Barneveld,
Portefeuillehouder: M.H.J. Pluimers-Foeken

☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Deelname pilot speed pedelec**

Gevraagde beslissing:

1. Deelnemen aan de pilot van de provincie Utrecht waarbij speedpedelec bestuurders de mogelijkheid krijgen om een ontheffing aan te vragen voor het fietspad;
2. De gemeente Utrecht mandaat te geven voor het verlenen van ontheffingen voor de gemeente Barneveld;
3. De raad te informeren via bijgevoegde raadsinformatiebrief.

1. Inleiding

Provincie Utrecht wil samen met gemeenten in de provincie Utrecht en gemeenten in regio Food Valley een provinciale pilot starten vanaf 1 juli 2023 voor de duur van twee jaar. Bestuurders van speedpedelecs (elektrische fiets met trapondersteuning tot 45 km/uur) met een ontheffing op kenteken krijgen keuzevrijheid om gebruik te maken van de rijbaan, of als gast van het fietspad.

Aanleiding

Vanuit de Tour de Force, een landelijk samenwerkingsprogramma op het gebied van fiets, is een onderzoek van DTV Consultants gepubliceerd over de speedpedelec en de plaats op de weg. Conclusie uit het onderzoek is dat het wenselijk wordt gevonden als de speedpedelecs op het fietspad kunnen rijden mits zij een maximumsnelheid van 25 of 30 km/uur hanteren. Naar aanleiding hiervan worden de mogelijkheden voor het aanpassen van de wetgeving in overleg met het ministerie van I en W onderzocht. Omdat dit niet op korte termijn geregeld is wordt er gezocht naar een tussentijdse oplossing. Een van de oplossingen is een provinciaal ontheffingssysteem. Deze oplossingsrichting komt als voorkeur naar voren uit het onderzoek van DTV Consultants. Dit heeft een aantal voordelen: een ontheffing biedt keuzevrijheid voor bestuurders. Daarnaast leggen bestuurders van speedpedelecs grensoverschrijdende afstanden af. Een ontheffing op een zo hoog mogelijk schaalniveau sluit hier het beste bij aan.

De provincie Utrecht wil samen met de Utrechtse gemeenten en gemeenten in de regio Foodvalley het gebruik van de speedpedelec stimuleren als duurzame mobiliteitsoplossing. Dit vanuit de gedachte: een rit met een speed pedelec kan een autorit vervangen. Een speed pedelec neemt minder ruimte in het verkeer in, is beter voor het milieu en is als actieve vorm van mobiliteit beter voor de gezondheid van de bestuurder. Omdat een speed pedelec de regels volgt voor bromfietzers moeten zij op het bromfietspad rijden. Als die niet aanwezig is moeten zij op de rijbaan rijden. Door hun omvang en massa voelen bestuurders van speed pedelecs zich kwetsbaar op de rijbaan ten opzichte van (vracht)auto's, motoren en brommers.

Binnen de regio Foodvalley wordt deelname aan de pilot breed gedragen op voorwaarde dat hiervoor heldere afspraken en randvoorwaarden worden gemaakt.

Verkeersveiligheid

De provincie heeft een verkenning uitgevoerd. Uit evaluaties van eerder uitgevoerde pilots in Rotterdam en Amersfoort blijkt dat de gebruikers positief zijn. Het verkeersveiligheidsgevoel onder alle fietspadgebruikers blijft gelijk of verbetert zelfs licht. De ongevalscijfers met speedpedelecs laten de afgelopen jaren een lichte daling zien, terwijl het aantal geregistreerde speedpedelecs is toegenomen. Op basis hiervan wil de provincie alle gemeenten uitnodigen tot het uitvoeren van een provinciale pilot voor de duur van twee jaar en daarmee bestuurders van speedpedelecs met een ontheffing op kenteken de keuzevrijheid bieden tussen het gebruik van de rijbaan of als gast van het fietspad. Indien de pilot dermate nadelige effecten heeft, zoals onevenredig veel klachten over snelheid, verkeersonveilig gedrag, of een onverhoopte toename van ongevallen, bestaat de mogelijkheid om de pilot eerder te stoppen dan de periode van twee jaar die hiervoor in eerste instantie wordt aangehouden (zie ook kanttekening 1.3).

Consequentie

Door deel te nemen aan de pilot krijgt gemeente Utrecht mandaat om namens gemeente Barneveld ontheffingen uit te geven aan speedpedelec rijders.

Het streven is om zoveel mogelijk gemeenten deel te laten nemen aan de provinciale pilot, om het voor de gebruikers van de speedpedelecs zo eenvoudig mogelijk te maken. De provincie Utrecht verzorgt daarbij samen met gemeente Utrecht en Amersfoort voor de deelnemende gemeenten de communicatie en een regionaal monitorings- en evaluatieverhaal.

Vervolg

Om te kunnen starten met de pilot is het nodig dat wegbeheerders instemmen met deelname aan de provinciale pilot (inclusief communicatie en monitoring). Daarnaast dienen de wegbeheerders de gemeente Utrecht te mandateren voor het verlenen van een ontheffing voor de fietspaden van de betreffende wegbeheerder.

2. Beoogd effect

a) Meetbaar effect

Een toename van het gebruik van de speed pedelecs waarbij het gevoel van verkeersveiligheid bij gebruikers van het fietspad niet afneemt.

b) Maatschappelijk effect

Een speed pedelec neemt minder ruimte in het verkeer in, is beter voor het milieu en beter voor de gezondheid van de bestuurder.

3. Argumenten

1.1. Speedpedelec als mobiliteitsoplossing

Uit een enquête onder wegbeheerders in Nederland is gebleken dat driekwart van de speedpedelec ziet als een mobiliteitsoplossing. Het is daarom van belang om speedpedelec gebruikers een veilig en comfortabel netwerk te bieden. Hiermee wordt de speedpedelec een goed alternatief voor de auto voor afstanden die te lang zijn om met een (elektrische) fiets af te leggen. Het toestaan van speedpedelecs als gast op het fietspad is daarnaast belangrijk voor de transitie naar duurzame vormen van vervoer;

1.2. Snelheid speedpedelec

Kijkend naar de massa en het gebruik van de speedpedelec, ligt deze dicht bij de fiets dan bij de bromfiets. Uit onderzoek volgt dat de gemiddelde kruissnelheid waarmee op het fietspad wordt gereden 33 km/uur is. Dit is even snel als de gemiddelde snelheid van snorfietsen die wel op het fietspad mogen rijden. Bovendien zijn er op de rijbaan grote snelheidsverschillen met het overige verkeer.

1.3. Verkeersveiligheid speedpedelecs

Uit evaluaties van de pilots in Amersfoort en Rotterdam blijkt dat het verkeersveiligheidsgevoel gelijk blijft of zelfs licht verbeterd. Er is geen toename van het aantal meldingen over de speedpedelec waargenomen. De ongevalcijfers met speedpedelecs laten de afgelopen jaren een lichte daling zien. Dit terwijl het aantal geregistreerde speedpedelecs is verdubbeld tussen 1 januari 2020 en 1 juli 2022.

1.4. Deelname aan de pilot heeft voordelen ten opzichte van andere oplossingsrichtingen

Door deel te nemen aan een provinciale pilot krijgen speed pedelec rijders ook buiten de eigen gemeentegrens de keuzevrijheid voor het fietspad of de rijbaan. Alternatieve mogelijkheden, zoals het plaatsen van onderborden op fietspaden of het wachten op landelijke regelgeving nemen nadelen met zich mee zoals hogere kosten (plaatsen van onderborden), de beperkte werking van de maatregel (geldt alleen voor de fietspaden in de gemeente Barneveld) en doorlooptijd in het geval van een landelijke regeling (in verband met benodigde aanpassing van de wetgeving).

2.1. Gemeenten kunnen een mandaat geven voor het verlenen van ontheffingen

Wegbeheerders kunnen een andere gemeente mandateren om namens hen een ontheffing uit te geven.

Door de gemeente Utrecht te mandateren kunnen ontheffingen worden verleend voor het verplicht gebruik van de weg als het bromfietspad ontbreekt. Een speedpedelec rijder krijgt hiermee keuzevrijheid voor het gebruik van het fietspad of de rijbaan voor autoverkeer.

4. Kanttekeningen

1.1. Handhaving is lastig

Bij gemeentelijke pilots in Rotterdam en Amersfoort is gebleken dat handhaving moeilijk is. Daar vindt handhaving alleen bij reguliere controles plaats samen met fiets/snorfiets/brommer. In juli 2021 heeft een overleg met de politie plaatsgevonden en uit recente navraag blijkt dit standpunt nog steeds actueel. De politie volgt het landelijk beleid dat een speedpedelec een bromfiets is en zich als zodanig op de weg dient te gedragen. De politie ziet geen nieuwe argumenten of af te wijken de huidige wettelijke kaders. De politie voorziet problemen op het gebied van handhaving. Deze problemen hebben te maken met bovengenoemde omstandigheden, onduidelijkheid als gevolg van verschillend beleid onder wegbeheerders in de regio, het uitgebreide netwerk van fietspaden, de wettelijke handhavingsdrempel en de beperkte capaciteit. Standpunt provincie en gemeenten Utrecht en Amersfoort: Op dit moment is er geen handhaving en zijn er ook geen problemen. In de praktijk maken veel gebruikers van de speedpedelec nu ook gebruik van het fietspad. Met de provinciale pilot wordt binnen de provincie Utrecht gestreefd naar uniformiteit door alle gemeenten mee te laten doen. Verkeersveiligheidscijfers uit evaluaties laten een neutraal/positief beeld zien. Op dit moment is het zo dat de speedpedelec niet als overlastgever ervaren wordt. Dit in tegenstelling tot scooters en bromfietsen waar de politie wel actief op handhaaft.

1.2. Verkeersveiligheid op het fietspad afhankelijk van het gedrag van de speedpedelec gebruikers

Door bij de ontheffing de noodzaak van de voorwaarden van de ontheffing (ook voor eigen veiligheid) onder de aandacht te brengen wordt verwacht dat de speedpedelec gebruikers zich in overeenstemming met de voorwaarden als gast op het fietspad gedragen. Vanuit de gemeente Barneveld is voor deelname aan de pilot als voorwaarde gesteld dat een gedragscode wordt opgenomen in de ontheffing. In de ontheffing is een gedragscode opgenomen waardoor aandacht wordt gevestigd op het gewenste gedrag.

1.3. Monitoring van snelheden van speedpedelecs op het fietspad is moeilijk

Om eventuele onverwachte effecten van de ontheffing tijdig op te kunnen vangen wordt ingezet op een tussentijdse monitoring van de pilot (april/mei 2024) en een eindevaluatie (april/mei 2025). Een aantal zaken zoals uitgegeven ontheffingen, aantal verkochte speedpedelecs, aantal meldingen overlast en aantal ongevallen is eenvoudig te monitoren. Het is moeilijk en kostbaar om daadwerkelijke snelheden van speedpedelecs op het fietspad te meten. Het gevoel van veiligheid onder alle gebruikers van het fietspad en het bevragen van speedpedeleccers naar hun gereden snelheid maakt echter onderdeel uit van de enquête. Mocht uit de monitoring blijken dat dit tot onevenredig veel klachten of onveiligheid leidt, kan na zorgvuldige afweging besloten worden om de pilot vroegtijdig te beëindigen.

5. Financiën

Deelname aan de pilot heeft geen financiële consequenties.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

- Politie: voorziet problemen op het gebied van handhaving, onder andere wegens onduidelijkheid als gevolg van verschillend beleid onder wegbeheerders, het uitgebreide netwerk van fietspaden en beperkte capaciteit.
- Fietzersbond: adviseert positief op de provinciale pilot, onder voorwaarde dat het een tijdelijke situatie betreft en er werk wordt gemaakt van de invoering van 30 km/uur als norm;
- Adviesraad Fietsroutes Provincie Utrecht (bestaande uit vertegenwoordigers van de Fietzersbond, UtrechtFietsOverleg (UFO), ANWB, VVN, Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU) en SportUtrecht) heeft geadviseerd om de speedpedelec op het fietspad toe te staan;
- Vertegenwoordiger van gebruikersgroepen speedpedelecs: is van mening dat hoe eerder een provinciaal ontheffingssysteem wordt ingevoerd, hoe beter.

In de tussentijdse evaluatie en eindevaluatie wordt een enquête uitgezet onder alle fietspadgebruikers. Zie ook 7: Uitvoering onderdeel evaluatie.

b) Communicatie

Inwoners van de gemeente Barneveld worden op de hoogte gesteld van de mogelijkheid om een ontheffing aan te vragen via de gebruikelijke kanalen.

7. Uitvoering

Planning:

Het provinciale ontheffingssysteem start 1 juli 2023 in de vorm van een pilot, inclusief communicatietraject en monitoring. De gemeente Barneveld neemt deel bij de eerstvolgende mogelijkheid om in te stappen bij de pilot.

Evaluatie/controle

Tussenevaluatie pilot april/mei 2024;

Eindevaluatie pilot april/mei 2025;

Eind mei 2025 besluit over al dan niet verlengen provinciale ontheffing speedpedelec of opnemen in regulier beleid.

8. Bijlagen

1. Concept Mandaatbesluit;
2. Concept ontheffing;
3. Raadsmemo deelname pilot speedpedelec.

Besluit tot mandaat, volmacht en machtiging van WEGBEHEERDER inzake pilot Speedpedelec

WEGBEHEERDER [deelnemende wegbeheerders¹], ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft,

Gelet op de artikelen 10:1 tot en met 10:12 van de Algemene wet bestuursrecht;

Gelet op artikel 87 juncto artikel 6 lid 2 van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990;

Overwegende dat voor een speedpedelec de verkeersregels voor bromfietzers gelden. Hetgeen inhoudt dat de bestuurder van een speedpedelec op het bromfietspad moet rijden. Als dat niet aanwezig is, dan moet met de speedpedelec op de rijbaan worden gereden. Door hun omvang en massa voelen bestuurders van speedpedelecs zich kwetsbaar op de rijbaan ten opzichte van (vracht)auto's, motoren en brommers;

Overwegende dat de pilot Speedpedelec er op is gericht dat de wegbeheerder de speedpedelec onder voorwaarden (als gast, met gepaste snelheid met een maximum van 30 km/u) kan toestaan op het fietspad. Het achterliggende motief van de pilot is het stimuleren van het gebruik van de speedpedelec, omdat het zero emissie en actieve mobiliteit stimuleert, ruimte efficiënt is en de bereikbaarheid van de stad ten goede komt;

Besluit:

Vast te stellen het navolgende Bijzonder Besluit mandaat, volmacht en machtiging Speedpedelec.

1. Aan het college van burgemeester en wethouders van Utrecht wordt mandaat verleend voor het nemen van de volgende besluiten in het kader van de pilot Speedpedelec:
 - a. het verlenen van een ontheffing van artikel 6 lid 2 RVV 1990. De ontheffing wordt verleend voor het rijden met de speedpedelec op verplichte fietspaden (aangeduid met verkeersbord G11) en onverplichte fietspaden (aangeduid met verkeersbord G13).
 - b. het nemen van beslissingen op bezwaar als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht. Dit mandaat geldt inclusief het toekennen van vergoedingen als bedoeld in artikel 7:15 van de Algemene wetbestuursrecht.
2. Aan het college van burgemeester en wethouders van Utrecht wordt volmacht en machtiging verleend voor het nemen van beslissingen en het verrichten van handelingen ter uitvoering van de besluiten bedoeld onder 1, en ter uitvoering van de pilot Speedpedelec.
3. Het college van burgemeester en wethouders van Utrecht mag ondermandaat en ondervolmacht verlenen. Het verlenen van ondermandaat of ondervolmacht gebeurt schriftelijk. Op ondermandaat en ondervolmacht zijn deze bepalingen overeenkomstig van toepassing.

¹ Zie artikel 18 Wegenverkeerswet 1994.

4. Het college van burgemeester en wethouders van Utrecht neemt de besluiten en beslissingen en verricht de handelingen in overeenstemming met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.
5. Het college van burgemeester en wethouders van Utrecht rapporteert jaarlijks over de manier waarop hij van zijn bevoegdheden gebruik heeft gemaakt aan de wegbeheerder.
6. Het college van burgemeester en wethouders van Utrecht vermeldt onder zijn besluiten en schriftelijke beslissingen dat zij zijn genomen namens de mandaat gevende wegbeheerder. Onder de besluiten vermeldt hij dat bezwaar kan worden gemaakt bij het college van burgemeester en wethouders van Utrecht, dan wel beroep kan worden ingediend bij de rechtbank Midden-Nederland.
7. Het mandaat eindigt op 31 juli 2025 of zoveel eerder of later als de datum waarop de pilot Speedpedelec eindigt.
8. Indien er bezwaar wordt gemaakt of beroep wordt ingediend, licht de gemandateerde namens de betreffende wegbeheerder het bestreden besluit toe op de zitting.

Ondertekening,

Ontheffing speedpedelec

Wij hebben op *[datum]* uw aanvraag om een ontheffing ontvangen. Op grond van artikel 87 Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (hierna RVV 1990) en middels verleend mandaat door de gemeenten *[deelnemende gemeenten]* zijn wij bevoegd te beslissen op uw aanvraag om ontheffing.

Wij verlenen u ontheffing van artikel 6 lid 2 RVV 1990. De ontheffing wordt u verleend voor het in de provincie Utrecht en enkele Gelderse gemeenten met de speedpedelec met kenteken [...] rijden op verplichte fietspaden (aangeduid met verkeersbord G11) en onverplichte fietspaden (aangeduid met verkeersbord G13). De ontheffing geldt voor alle verplichte en onverplichte fietspaden buiten de bebouwde kom van de gemeenten gelegen in de provincie Utrecht en voor alle verplichte en onverplichte fietspaden binnen de bebouwde kom van de volgende gemeenten:

[opsomming deelnemende gemeenten]

De ontheffing wordt u verleend voor de periode *[datum start pilot]* tot *[datum einde pilot]* De ontheffing vervalt van rechtswege per *[datum einde pilot]*.

- Bij het verlenen van de ontheffing hebben wij overwogen dat:
- de speedpedelec een tweewieler is met elektrische trapondersteuning die tot maximaal 45 kilometer per uur kan rijden;
- de speedpedelec op grond van het RVV 1990 wordt beschouwd als een elektrische bromfiets;
- de speedpedelec daarmee de verkeersregels voor bromfietsen volgt, wat inhoudt dat de speedpedelec een gele bromfietskentekenplaat moet hebben en dat de bestuurder minimaal 16 jaar is, een bromfietsrijbewijs heeft (rijbewijs AM) en een goedgekeurde bromfietshelm of speedpedelec-helm dient te dragen;
- de speedpedelec daarnaast op grond van artikel 6, eerste en tweede lid van het RVV 1990, verplicht is om op de rijbaan te rijden als er een fiets/bromfietspad ontbreekt en het niet toegestaan is om het fietspad te gebruiken;
- de speedpedelec gezien wordt als een actieve en duurzame mobiliteitsoplossing in het woon-werkverkeer en een bijdrage levert aan de bereikbaarheid van de stad en de regio;
- de speedpedelec bestuurders zich door hun omvang en massa kwetsbaar voelen op de rijbaan ten opzichte van (vracht)auto's, motoren en brommers en verzoeken om keuzevrijheid tussen gebruik van de rijbaan of - als gast - van het fietspad;
- de mogelijkheid om de speedpedelec op het fietspad te laten rijden geformaliseerd kan worden door het verlenen van een ontheffing op grond van artikel 87 RVV 1990;
- het verlenen van een ontheffing echter geen nadelige invloed op de verkeersveiligheid op het fietspad tot gevolg mag hebben;
- het daarom noodzakelijk is om aan de ontheffing een voorschrift te verbinden waarin de speedpedelec te gast is op het fietspad en zijn snelheid op het fietspad aanpast aan de situatie met een maximum van 30 km;
- als de speedpedelec bestuurder harder wil rijden dan kan dat op de rijbaan;
- een periode van 2 jaar in de vorm van een pilot gebruikt wordt om de keuzevrijheid voor de speedpedelec en de effecten hiervan te monitoren en te adviseren over het vervolg.

Voorschriften en beperkingen

Aan het gebruik van deze ontheffing zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:

- De bestuurder van de speedpedelec is zich ervan bewust dat hij op het fietspad als gast is toegestaan en veroorzaakt geen hinder voor het overige fietsverkeer;
- De bestuurder van de speedpedelec mag op het verplichte fietspad (G11) en het onverplichte fietspad (G13) gelegen binnen de bebouwde kom van de hierboven genoemde gemeenten niet harder rijden dan 30 km per uur;
- De bestuurder van de speedpedelec brengt het overige verkeer niet in gevaar;
- De bestuurder van de speedpedelec dient de ontheffing (waaronder ook verstaan een afbeelding op een smartphone, laptop, tablet of ander mobiel digitaal apparaat of toestel) op eerste aanvraag aan daartoe bevoegde (politie)functionarissen te tonen;
- Bij gebruikmaking van de ontheffing moet de bestuurder van de speedpedelec instructies en aanwijzingen van daartoe bevoegde (politie)functionarissen stipt en onmiddellijk opvolgen;
- Schades die voortvloeien uit het gebruik van deze ontheffing, zijn geheel voor risico van de ontheffingshouder;
- Bij het niet voldoen aan de voorschriften en beperkingen van deze ontheffing wordt de bestuurder geacht te hebben gehandeld zonder ontheffing;
- Het niet naleven van de voorschriften kan leiden tot onmiddellijke intrekking van de ontheffing;
- Alle overige wettelijke verplichtingen voor de speedpedelec, zoals de gele bromfietskentekenplaat, de eis dat de bestuurder minimaal 16 jaar is en een bromfietsrijbewijs heeft alsmede de helmplicht gelden onverkort.

Hoogachtend,
Namens burgemeester en wethouders,

M. Prijs
Hoofd Vergunningen

Hebt u vragen?
Hebt u vragen, dan kunt u contact opnemen met [...]

Vindt u het besluit om bepaalde reden onjuist?

Als u vindt dat het besluit onjuist is, dan kunt u bezwaar maken. U kunt uw bezwaar digitaal indienen. Daarvoor kunt u alleen gebruik maken van het door de gemeente beschikbaar gestelde digitale formulier. Dit vindt u op www.utrecht.nl/bezwaar. U kunt het bezwaar niet per e-mail insturen. Maakt u liever per brief bezwaar, dan kunt u uw bezwaarschrift sturen aan (#omschrijving bevoegd bestuursorgaan).

Het adres is:
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Zorg ervoor dat u het bezwaarschrift indient binnen zes weken na de dag waarop deze brief is verzonden. Daarmee voorkomt u dat wij uw bezwaarschrift niet meer kunnen behandelen.

In het bezwaarschrift neemt u in ieder geval op:

- uw naam, adres, datum en handtekening; graag ook het telefoonnummer waarop u overdag te bereiken bent;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht; vermeld hierbij de verzenddatum en het kenmerk van dat besluit of stuur een kopie daarvan mee;
- de reden waarom u vindt dat het besluit onjuist is.

Raadsmemo deelname pilot speedpedelec

Datum: 13 juni 2023

Onderwerp: Deelname pilot speedpedelec

Ter attentie van: De Raad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouder M.H.J. Pluimers-Foeken

Mail behandelaar e.elgersma@barneveld.nl Telefoonnummer 0342-495996

Samenvatting

Provincie Utrecht wil samen met gemeenten in de provincie Utrecht en gemeenten in regio Food Valley een provinciale pilot starten voor de duur van twee jaar. Bestuurders van speedpedelecs met een ontheffing op kenteken krijgen keuzevrijheid om gebruik te maken van de rijbaan, of als gast van het fietspad.

Doel

De raad informeren over de geplande deelname aan de pilot voor speedpedelecs (GVVP maatregel 332)

Inhoud memo

Aanleiding

Vanuit de Tour de Force, een landelijk samenwerkingsprogramma op het gebied van fiets, is een onderzoek van DTV Consultants gepubliceerd over de speedpedelec en de plaats op de weg. Conclusie uit het onderzoek is dat het wenselijk zou zijn als de speedpedelecs op het fietspad zouden kunnen rijden mits zij een maximumsnelheid van 25 of 30 km/uur hanteren. Naar aanleiding hiervan worden de mogelijkheden voor het aanpassen van de wetgeving in overleg met het ministerie van I en W onderzocht. Omdat dit niet op korte termijn geregeld is wordt er gezocht naar een tussentijdse oplossing. Een van de oplossingen is een provinciaal ontheffingssysteem. Deze oplossingsrichting komt als voorkeur naar voren uit het onderzoek van DTV Consultants. Dit heeft een aantal voordelen: een ontheffing biedt keuzevrijheid voor bestuurders. Daarnaast leggen bestuurders van speedpedelecs grensonverschrijdende afstanden af. Een ontheffing op een zo hoog mogelijk schaalniveau sluit hier het beste bij aan.

De provincie Utrecht wil samen met de Utrechtse gemeenten en de gemeenten in de Regio Foodvalley het gebruik van de speedpedelec stimuleren als duurzame mobiliteitsoplossing. Dit vanuit de gedachte: een rit met een speed pedelec vervangt een autorit. Een speed pedelec neemt minder ruimte in het verkeer in, is beter voor het milieu en is als actieve vorm

van mobiliteit beter voor de gezondheid van de bestuurder. Omdat een speed pedelec de regels volgt voor bromfietzers moeten zij op het bromfietspad rijden. Als die niet aanwezig is moeten zij op de rijbaan rijden. Door hun omvang en massa voelen bestuurders van speed pedelecs zich kwetsbaar op de rijbaan ten opzichte van (vracht)auto's, motoren en brommers.

Binnen de regio Foodvalley wordt deelname aan de pilot breed gedragen op voorwaarde dat hiervoor heldere afspraken en randvoorwaarden worden gemaakt. Door een gedragscode op te nemen in de ontheffing wordt er aandacht gevestigd op het gewenste gedrag.

Verkeersveiligheid

De provincie heeft een verkenning uitgevoerd. Uit evaluaties van eerder uitgevoerde pilots in Rotterdam en Amersfoort blijkt dat de gebruikers positief zijn. Het verkeersveiligheidsgevoel onder alle fietspadgebruikers blijft gelijk of verbetert zelfs licht. De ongevalscijfers met speedpedelecs laten de afgelopen jaren een lichte daling zien, terwijl het aantal geregistreerde speedpedelecs is toegenomen. Op basis hiervan wil de provincie alle gemeenten uitnodigen tot het uitvoeren van een provinciale pilot voor de duur van twee jaar en daarmee bestuurders van speedpedelecs met een ontheffing op kenteken de keuzevrijheid te bieden tussen het gebruik van de rijbaan of als gast van het fietspad. Indien de pilot dermate nadelige effecten heeft, zoals onevenredig veel klachten over snelheid, verkeersonveilig gedrag, of een onverhoopte toename van ongevallen, bestaat de mogelijkheid om de pilot eerder te stoppen dan de periode van twee jaar die hiervoor in eerste instantie wordt aangehouden.

Consequentie

Door deel te nemen aan de pilot krijgt gemeente Utrecht mandaat om namens gemeente Barneveld ontheffingen uit te geven aan speedpedelec rijders.

Het streven is om zoveel mogelijk gemeenten deel te laten nemen aan de provinciale pilot, om het voor de gebruikers van de speedpedelecs zo eenvoudig mogelijk te maken. De provincie Utrecht verzorgt daarbij samen met gemeente Utrecht en Amersfoort voor de deelnemende gemeenten de communicatie en een regionaal monitorings- en evaluatieverhaal.

Vervolg

De pilot heeft een looptijd van twee jaar en start op 1 juli 2023. Om te kunnen starten met de pilot is het nodig dat wegbeheerders instemmen met deelname aan de provinciale pilot (inclusief communicatie en monitoring). Daarnaast dienen de wegbeheerders de gemeente Utrecht te mandateren voor het verlenen van een ontheffing voor de fietspaden van de betreffende wegbeheerder.